

Antic convent de les GG. Josefines a Igualada (fotografia Arxiu Gavín, monestir de les Avellanes, AG, ref. G-370-38)

LA COMUNITAT DE LES GERMANES JOSEFINES A IGUALADA (1886-1971)

JOAN FARRÉS I FLORENSA

Entre els anys 1886 i 1971, va viure a Igualada una comunitat religiosa femenina anomenada Congregació de les Filles de Sant Josep, més conegudes per les Monges Josefines. Van deixar molta petjada a la ciutat, a causa de la seva feina abnegada i caritativa en la cura i la vetlla dels malalts a domicili.¹

Era l'any 1875 quan el P. Francesc Xavier Butinyà,² el gran apòlogista de les «Glòries de Sant Josep», fundava a Calella la Congregació de les Filles de Sant Josep. Onze anys més tard, el 1886, es feia la fundació a Igualada, la setena per ordre d'antiguitat, quan era arxipreste el Dr. Antoni Montaner, i bisbe de la diòcesi el Dr. Josep Morgades i Gili. El mateix P. Butinyà va preparar la fundació en una Missió que va predicar a Igualada.³

1. L'any 1966, però, una altra comunitat de la mateixa congregació va tenir cura dels malalts a la Clínica Sant Josep, i abans a les clíniques La Boreal i la Pietat.

2. Francesc X. Butinyà i Hospital (Banyoles, 1834 – Tarragona, 1899) va ser un professor, escriptor, fundador i missioner jesuïta català. La seva família regentava un establiment d'una indústria de fils, ofici que exercia a Banyoles des que es van establir, procedents del Rosselló, a l'inici del segle XVIII. Ell era el fill gran, però als vint anys va ingressar a la Companyia de Jesús. A poc a poc, va anar arrelant en ell una inquietud que el va marcar profundament: la necessitat de convertir l'experiència cristiana en una resposta significativa i comprensible per a la dura vida al camp i al món obrer.

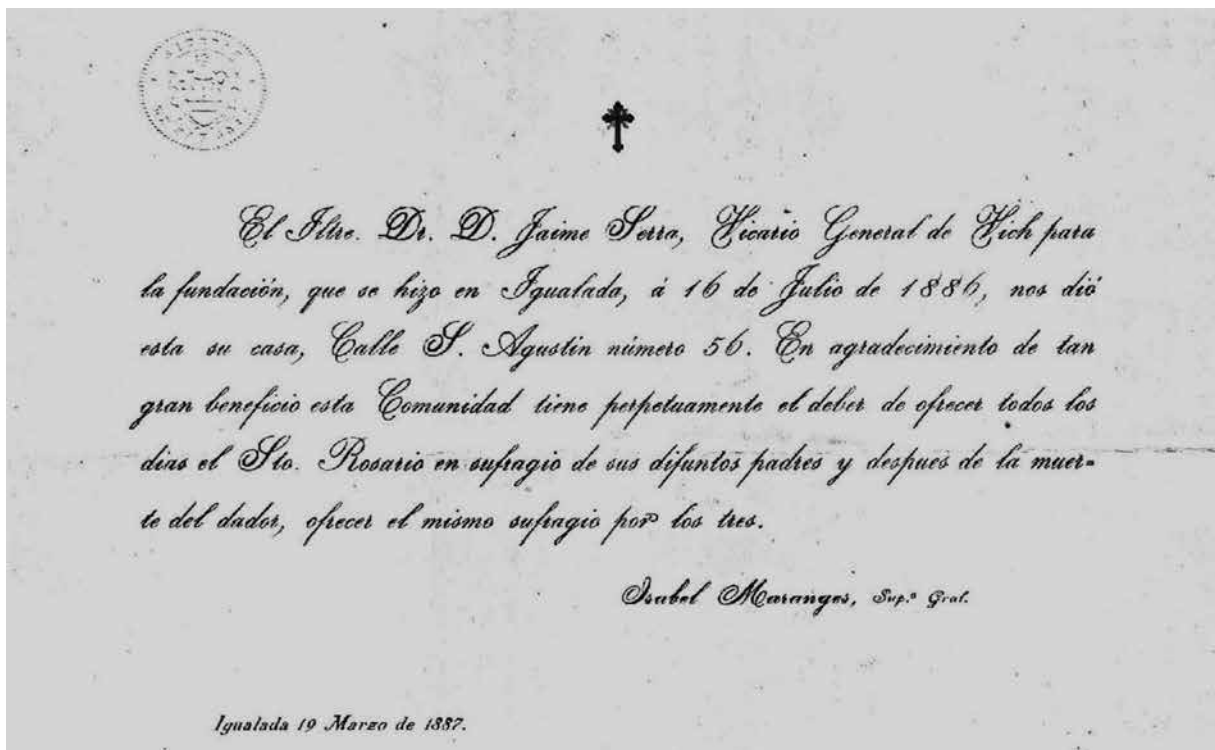
3. *Diari d'Igualada*, 13-7-1936. No he trobat, però, quan va predicar aquesta Missió. Sí que va predicar el mes de novembre de 1885 als Prats de Rei (carta n. 226 de les *Cartes de Francesc Butinyà*, 2005).

LA CONGREGACIÓ DE LES FILLES DE SANT JOSEP

Les Filles de Sant Josep també són conegudes popularment com a monges butinyanes o josefines. Les germanes que en formen part posposen al seu nom les sigles F.S.J.

Enmig del procés d'industrialització de Catalunya i de la resta d'Europa, es va produir l'empobriment de les dones de les classes socials menys afavorides. En aquell moment, Francesc Butinyà era un prevere jesuïta que es va preocupar per les condicions de vida dels treballadors pobres i especialment de les dones. Volia, a més, que el treball a les indústries es pogués harmonitzar amb la vida cristiana i va pensar de fundar una congregació religiosa. Butinyà va organitzar una comunitat amb quatre germanes a Calella, les quals van començar a viure juntes el 13 de febrer de 1875, continuant l'experiència que ell mateix havia iniciat a Salamanca un any abans en fundar, amb Bonifacia Rodríguez Castro, la congregació religiosa de les Serventes de Sant Josep, amb objectius similars d'assistència a les dones. Les germanes s'anomenaven a si mateixes «treballadores cristianes» i van començar a viure com a religioses compaginant-ho amb el treball en un taller de mitges que van obrir i que compartien amb altres joves.

Poc després, l'1 d'agost de 1876, va obrir un nou taller a Girona, a la casa on vivien els jesuïtes, dos pisos més amunt. El 1877, M. Isabel Maranges i Valls, per voluntat de Francesc Butinyà, va esdevenir la primera superiora general de les Filles de Sant Josep.

Des del setembre de 1882 fins al final de 1886, el P. Butinyà va estar destinat a Manresa i va residir a la casa de la Santa Cova. Va morir a Tarragona el 18 de desembre de 1899. Les seves restes mortals descansen a la cripta de la Casa Mare de la Congregació de les Filles de Sant Josep, a Girona.

LA PRIMERA CASA A IGUALADA (1886)

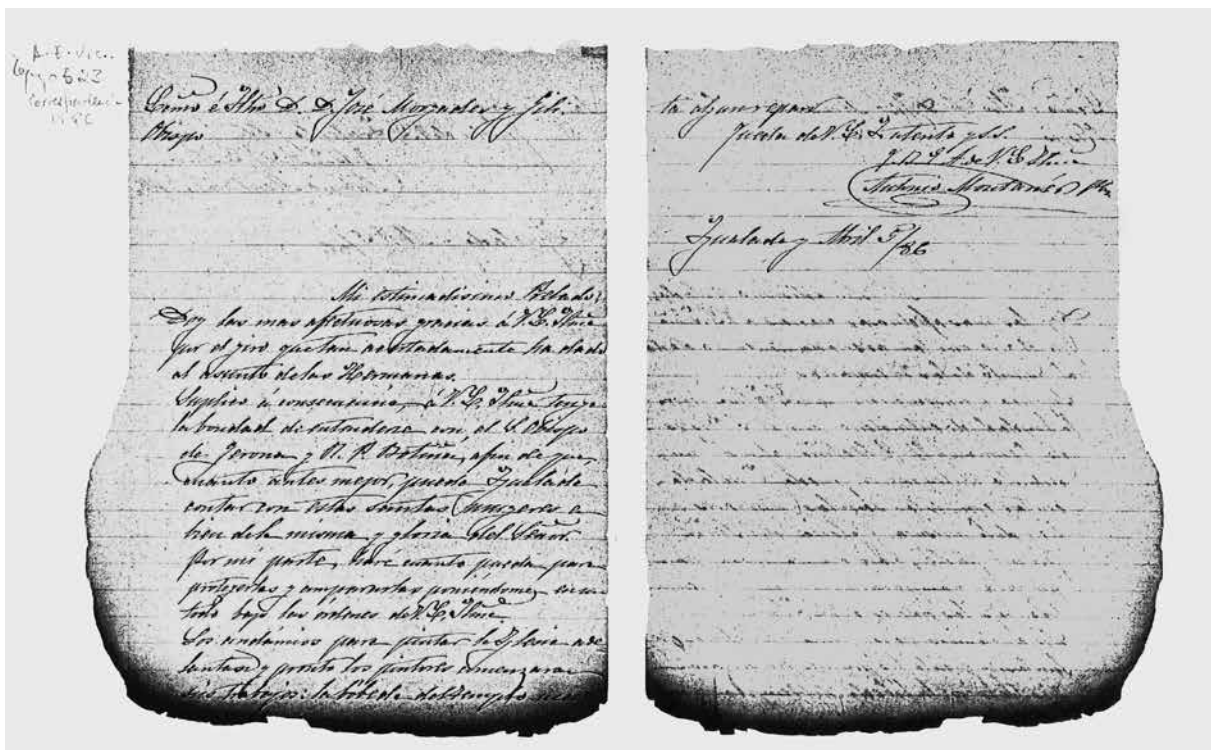
Ens hem de situar a l'any 1885, quan Igualada, i moltes poblacions de Catalunya, van patir una forta epidèmia del còlera. L'ajuntament feia tots els esforços necessaris en sanitat per aturar la pandèmia. Havia dictat bans i ordres sobre la salubritat pública segons els dictàmens rebuts des del govern civil de la província. Les morts anaven en augment i els esforços del personal de l'hospital no donaven l'abast per poder cuidar tots els malalts.

El Dr. Antoni Montaner, rector de la parròquia de Santa Maria entre 1879 i 1887, va coincidir amb el

P. Francesc X. Butinyà i, junts, van acordar fer venir a Igualada una comunitat de germanes josefines per poder atendre i cuidar els malalts en els seus domicilis. Va ser el mateix P. Butinyà qui va preparar la comunitat de germanes per venir a Igualada.

D'altra banda, l'igualadí Dr. Jaume Serra i Jordi,⁴ vicari general de la diòcesi de Vic, va cedir una casa de la seva propietat al carrer de Sant Agustí, núm. 56, per a primera residència de les Germanes Josefines (encara es coneix com a ca les Josefines). Previ permís de l'ajuntament i un cop efectuades les obres de millora de la casa, el dia 16 de juliol de 1886 hi va arribar una primera comunitat: «*Anteayer llegaron a ésta las Religiosas Josefinas, de cuya venida dimos cuenta en números anteriores. Desde ahora*

4. Jaume Serra i Jordi (Igualada, 1847 - Sant Martí de Riudeperes, 1936). Ordenat sacerdot el setembre de 1870. Des de 1882, va ser vicari general de la diòcesi de Vic durant el mandat de cinc bisbes, al llarg de 54 anys. Va ser assassinat durant la Guerra Civil.

quedan instaladas entre nosotros en la calle de San Agustín en la casa que para dicho instituto tuvo á bien regalar nuestro M. Iltre. Vicario General de la Diócesis. Desde hoy Igualada cuenta con un instituto religioso que viene á prestar servicios de caridad que serán de sumo provecho para el público. Se ofrecen al cuidado de los enfermos tanto de noche como de día á precios sumamente módicos».⁵

Abans de la seva arribada, però, el 5 d'abril, Mn. Montaner va escriure al bisbe de Vic, Josep Morgades i Gili, per donar-li les gràcies: «Mi estimadísimo Prelado. Doy las mas afectuosas gracias a V. I-ltra. por el giro que tan necesitadamente ha dado al asunto de las Hermanas. Suplico a consecuencia á V. I-ltra tenga la bondad de extenderla con el Obispo de Gerona y Rdo. P. Butiñá a fin de que cuanto antes mejor pueda Igualada contar con estas santa mujeres en bien de la misma y gloria del Señor. Por mi parte haré cuanto pueda para

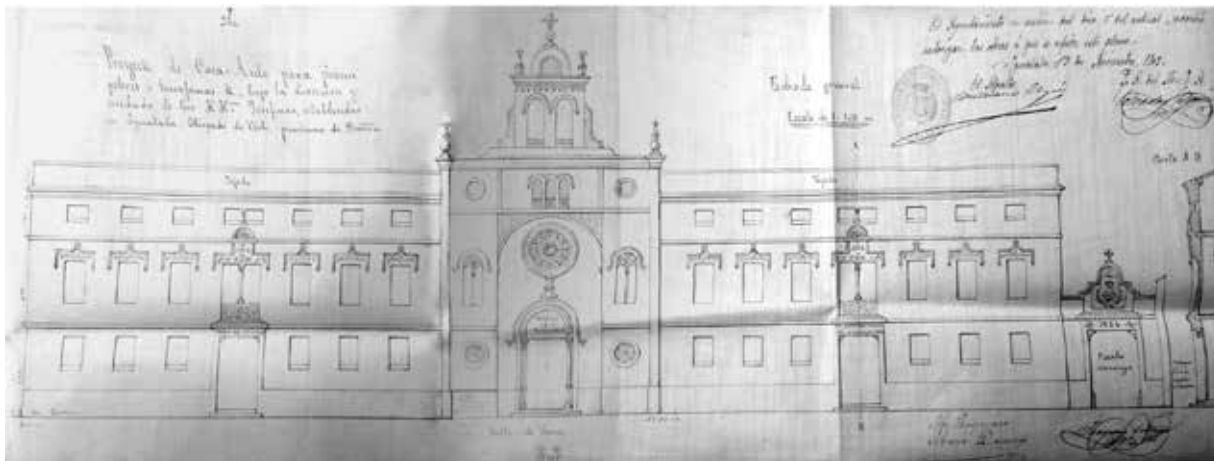
protegerlas poniendome en todo bajo las órdenes de V. I-ltra. Los andamios para pintar la iglesia se levantan y pronto los pintores comenzaran su trabajo...» [continua la carta comentant l'estat en què es troben els treballs de pintura de l'església de Santa Maria que es realitzaven aquell any]. Antonio Montaner, Pbre. Igualada abril 5/86».⁶

La primera comunitat estava formada per la Germana Francesca Baraldés, primera superiora, i set germanes més. *El Semanario de Igualada* del dia 25 de juliol de 1886 publica, a primera plana, una molt bonica crònica de la feina de les Germanes Josefines, i de l'encert de la seva vinguda a Igualada.

D'altra banda, hi ha constància dels noms de diverses superiores durant els primers anys de la comunitat d'Igualada, i al 1936: germanes Francesca Baraldés, Maria Domingo Funoll,

5. *Semanario de Igualada*, 18-7-1886.

6. Arxiu Hijas de San José. Secretaria General. Ref. A. E. Vic, llig. 523, correspondència 1886.

Projecte inicial del convent de les GG. Josefines, a Igualada (ACAN-AMI, AMI 527. Registre 91/1903).

Juliana Eguren, Antònia Ayneto, Càndida Garcia, Rosa Centelles, Agnès Salernou, Manuela Romero, Maria Valls, Victòria Llatje i Anunciació Errea.

La comunitat anava creixent i la casa on habitaven es feia petita. Així, doncs, el setembre de 1897 van demanar ajuda per a la compra de la casa del costat. La petició es va llegir a la sessió de l'ajuntament del dia 30 de setembre: «... á propuesta del Sr. Martí se acordó encargar á la comisión de Hacienda, para que informe lo procedente, acerca la petición formulada por las Hermanas Josefinas establecidas en esta Ciudad para ejercer la sagrada misión de asistir y cuidar á los enfermos, al objeto de que el Ayuntº se digne contribuir á la suscripción que se ha abierto para que dichas Hermanas puedan adquirir por compra una casa anexa á la que actualmente ocupan».⁷

ELS TERRENYS PER A LA SEGONA CASA (1903)

Eusebi Castells i Reixachs i la seva muller Teresa Vilar van fer donació d'una porció de terreny de la seva propietat a les Germanes Josefines amb la condició de construir-hi un edifici per a fins benèfics i propis de la comunitat i de caritat,

7. Arxiu Comarcal de l'Anoia (ACAN). Secció AHMI. Registre 1172. Acta municipal 30-9-1897.

al carrer de Roca. L'escriptura de cessió no es va fer efectiva, però, fins a la construcció de l'edifici.⁸

El 23 d'octubre de 1903, la superiora de la comunitat, Maria Domingo, va presentar a l'Ajuntament Constitucional uns plànols i una sol·licitud de construcció, segons projecte de l'arquitecte Joaquim Codina i Matalí,⁹ d'un edifici destinat a «Asilo para jóvenes pobres o huérfanos» i «Asilo de Ancianos», on també es preveia una església dedicada a la Sagrada Família (registre n. 798).¹⁰

Ja sigui per l'amplitud del carrer a projectar —que havia de ser com el tros que ja estava

8. Eusebi Castells i Reixachs (Igualada, 1848 – Barcelona, 1909), fill de l'industrial Francesc Castells i Comas. Casat amb Teresa Vilar i Juera. Va heretar dels seus pares la tradició familiar d'altruisme envers la seva ciutat. L'any 1905, amb la condició que es destinés a plaça pública, va donar a l'ajuntament d'Igualada tot el solar de davant el col·legi de l'Escola Pia. Soci de l'Ateneu Igualadí, l'any 1898 també va fer-hi donacions.

9. Joaquim Codina i Matalí (? - Barcelona, 1910) va ser un mestre d'obres català. El seu primer treball va ser com a ajudant d'Elies Rogent, a l'edifici de la Universitat de Barcelona (1865). Les seves primeres obres personals van ser en estil historicista, com la Casa Eduard Filva (1899) i les cases unifamiliars del carrer Margenat, 85-89 (1899), a Barcelona. Posteriorment va evolucionar cap al modernisme, estil en el qual va construir la Casa Manuel Malagrida (1905), la seva obra més rellevant. Va col·laborar en el projecte del Rosari Monumental de Montserrat.

10. ACAN-AMI, 527. Registre 91/1903.

edificat a l'altre costat de la carretera projectada a Manresa (actual avinguda Balmes)—, ja sigui pel cost de l'obra o ja sigui perquè el permís d'edificació tenia una validesa d'un any, el cert és que només es va construir una part de l'edifici projectat, amb un petit oratori per a les Germanes Josefines. Es tracta d'un convent amb elements modernistes. El tractament del mur ens situa en la manera i el gust d'altres obres realitzades per altres arquitectes dins la mateixa tipologia religiosa, on la influència de les formes goticitzants té presència: paredat i motllures d'emmarcament realitzades amb maó vist.¹¹

El dia 19 de juliol de 1904 va signar-se davant el notari Plàcid Llucià i Mas l'escriptura definitiva de donació del terreny a favor de l'Institut de les Germanes Josefines, amb unes condicions d'edificació i ús incloses en la donació. Finalment, l'11 de setembre de 1904 va inaugurar-se la nova residència.

Cal dir també que en l'escriptura hi figura la clàusula següent: «Sempre, l'edifici construït sobre el terreny cedit ha d'estar destinat a fins benèfics, i mai aquests edificis construïts i podran passar a mans de l'estat ni del govern».

11. M. Dolores del Castillo Alvarez-Cedron, *Cent obres modernistes d'Igualada*, Igualada, 2000, p. 58.

En aquells anys, la comunitat igualadina de les Germanes Josefines va anar creixent fins al punt que ja no cabien a l'edifici inaugurat l'any 1904 i es va plantejar la construcció d'un pis més. Així, el 10 d'abril de 1915 es van presentar a l'ajuntament els plànols, fets per l'arquitecte Josep Pausas i Coll,¹² de la futura nova ampliació i la sol·licitud de construcció, signada per la germana Agnès Salernou, superiora de la comunitat.¹³

L'EPIDÈMIA DE GRIP (1918)

Com és sabut, l'any 1918 hi va haver una epidèmia de grip a tota la península, coneguda com la «gran grip» o «grip espanyola», nom que se li va atribuir segurament perquè Espanya, neutral en el conflicte, no va posar censura de guerra sobre les notícies d'aquesta pandèmia en la resta de països, que van atribuir-ne a Espanya l'origen. A Igualada hi va haver més de dos-cents morts el mes d'octubre, i algun dia es van arribar a fer setze enterraments. Aquesta epidèmia de grip va afectar tots els estrats socials.

Les Germanes Josefines estaven desbordades de feina per poder atendre i vetllar, dia i nit, els malalts, fins que també elles van començar a caure malaltes. Una va morir, i el dia del seu enterrament n'hi havia onze de malaltes al llit: les altres anaven cuidant les seves germanes i els altres ciutadans malalts i, a mesura que s'anaven refent, s'anaven posant altra volta al lloc de perill per auxiliar els més desvalguts.¹⁴

12. Josep Pausas i Coll (Barcelona, 1873-1928) L'any 1911 va ser nomenat arquitecte municipal d'Igualada, càrrec que va exercir fins a la mort. Molt arrelat a Igualada, hi va realitzar una extensa obra, com per exemple la urbanització del barri de Sant Agustí, l'eixample del passeig Verdaguer i l'eixample del cementiri, entre altres vials de la ciutat.

13. ACAN-AMI, 609. Registre 21/1915.

14. *Diari d'Igualada*, 16-7-1936.

UN NOU ORATORI

En data 12 de maig de 1924, l'ajuntament va resoldre donar el permís d'obres a les Germanes Josefines per a l'ampliació de l'oratori que tenien al convent.¹⁵ I el dia 18 de desembre del mateix any, en temps de la superiora Victòria Llatje, es va inaugurar la nova capella. La imatge que s'hi venera és la de la Sagrada Família, i va ser una donació d'Esperança Bertran, Vda. de Font. Va celebrar l'eucaristia l'arxipreste Mn. Eudald Ferret i Fossas, i hi va predicar Mn. Amadeu Amenós.¹⁶

CINQUANTENARI (1925)

L'any 1925 es van celebrar les noccs d'or de la vinguda de la primera comunitat de les Germanes Josefines a Igualada. El diumenge 12 de juliol es van portar a terme diferents actes religiosos per commemorar-ho, amb la participació de diferents membres del clergat igualadí com el P. Pere Mestre, rector del col·legi de l'Escola Pia, de l'arxipreste de Santa Maria Dr. Francesc X. Esquerrà Sabater, acompanyat pel rector de la Soledat Mn. Bartomeu Carné i Comaposada, i de l'ecònom de Santa Maria, Mn. Amadeu Amenós. Un grup de cantors acompanyats d'harmonium i d'instruments de corda van solemnitzar l'acte que va durar fins entrada la tarda.¹⁷

UNA CASA BRESSOL

L'any 1934 es va inaugurar una casa de lactància, més endavant anomenada Casa Bressol de la Verge de Montserrat. Va ser promoguda per la Federació d'Associacions Femenines amb el propòsit d'ajudar les mares treballadores i amb

pocs recursos per tal que, durant les hores de treball, poguessin deixar els seus nadons en un lloc amb les millors condicions d'higiene, llum i comoditat. Les Germanes Josefines van tenir cura d'aquesta casa bressol segons es desprèn de la nota publicada al *Diari d'Igualada*: «Demà, dia 4, a les sis de la tarda, es podrà visitar la Casa Bressol que amb tanta acceptació per part de les mares obreres, va funcionant sota l'advocació de la Mare de Déu de Montserrat i sota la cura diligent i amorosa de les Germanes Josefines. Actualment són catorze els infants que reben assistència en aquest recés acollidor, i hi haurà necessitat d'habilitar més local per tal d'atendre les nombroses peticions d'ingrés que cada dia reben les abnegades religioses. Això palesa l'encert que tingué la benemèrita Associació d'Entitats Femenines Catòliques en obrir un establiment que omplena el buit que es deixava sentir a la nostra ciutat en aquest aspecte de caritat social».¹⁸

La casa va ser inaugurada el 21 de maig de 1934 pel bisbe de la diòcesi Dr. Joan Perelló i Pou aprofitant la seva vinguda a Igualada per a la celebració de la festa del Sant Crist commemorativa de la victòria del Bruc.¹⁹ Va començar a funcionar el dia 4 de juny. El Dr. Sadurní Llambés, metge del cos mèdic municipal, era el metge titular de la casa. Situada al passeig de Mn. Cinto Verdaguier en un edifici que era propietat de Francesc Gabarró,²⁰ estava oberta a visites per al públic en general cada primer diumenge de mes, de cinc a set de la tarda.

NOCES D'OR DE LA RESIDÈNCIA

Hi ha constància de moltes novícies que estaven al convent d'Igualada de les Germanes Josefines i que van professar els vots perpetus a la

15. ACAN-AMI, Llibre d'Actes de l'Ajuntament, 12-5-1924.

16. *Diari d'Igualada*, 13-7-1936.

17. *Llibertat*, 25-7-1925.

18. *Diari d'Igualada*, 3-11-1934.

19. *Ibidem*, 22-5-1934.

20. *Ibidem*, 27-4-1934. Segurament era al n. 38, propietat de Francesc Gabarró i Vidal.

capella del mateix convent. Podem citar, entre d'altres Justa Oronzó Iribarren, apadrinada per Dolors Rovira, vídua de Barral (any 1921); Joaquina Teix, apadrinada per Maria Ratés (1929); Dolors Fornells i Bonet, apadrinada per Bonaventura Claramunt, vídua de Vives (1931); Dolors Masip i Tamarit, apadrinada per Mercè Ribera (1931); Miquela Irigoyen, apadrinada per Serafina Godó d'Ortínez (1932); Carme Aribau i Torné, apadrinada per la seva germana Àngela (1933); Montserrat Playà i Peret, apadrinada per Júlia Maxenchs de Mestres (1934); i Àngela Echevarria, apadrinada per Francisca Mercadal (1936).

Aquest darrer any i amb el títol de «Noces d'Or de la Residència de les Germanes de la Vetlla "Filles de Sant Josep", a Igualada», el *Diari d'Igualada* del 13 de juliol feia un reportatge sobre la història de la congregació de les Filles de Sant Josep i de la seva arribada a Igualada l'any 1886, i anunciava una sèrie d'actes. Un nou reportatge va publicar-se el dia 16 següent. Els actes programats eren els següents: «*Diumenge 19 de juliol, a les set del matí missa de Comunió general, amb plàtica, que celebrarà el R. P. Josep Múnera, escolapi. A les deu Ofici que celebrarà el R. P. Antoni Camps, escolapi, Rector de l'Escola Pia, assistint a aquests com als demés actes la Rvda. Mare Dolors Gabirondo, General de l'Institut, predicant-hi el mateix orador sagrat. Després de l'Ofici, es cantarà el "Te Deum", actuant de preste el M. Il·ltre Dr. Josep Vellver, Arxiprest.*»²¹

GUERRA CIVIL (1936-1939)

El mes de juliol de 1936 la tensió política que es respirava des de feia mesos va passar al carrer i el dia 17 va iniciar-se al Marroc una rebel·lió militar: començava la Guerra Civil. Des del 16 de febrer al 15 de juny ja hi van haver pel territori espanyol molts atemptats en esglésies: 160 esglésies totalment destruïdes, 251 incendis sufocats,

21. *Ibidem*, 13-7-1936.

destrosses, intents d'assalt; 69 centres d'Acció Catòlica destruïts... A Igualada, el diumenge dia 19 de juliol, les celebracions religioses es van celebrar gairebé amb normalitat. El dilluns dia 20 un comitè revolucionari va substituir l'Ajuntament democràtic, que uns dies més tard es va convertir en Comitè Local Antifeixista. Des d'aquella data, una revolució de caràcter netament antireligiós va marcar la vida dels igualadins. A mitja tarda del dimarts 21 de juliol, les esglésies i els convents van convertir-se en objectiu del comitè. Molts dels sacerdots, frares i monges havien abandonat els edificis unes hores abans. Es van destruir en graus diversos els quinze temples i capelles de la ciutat (Pietat, Soledat, Caputxins, Roser, Dolors, Escolàpies, Guia, Gràcia, Montserrat, capella del Sant Crist, Santa Maria, Mare de Diví Pastor, Germanes Josefines, Hospital, GG. Maristes).

Durant la Guerra Civil de 1936-1939, moltes Germanes Josefines van trobar aixopluc en llars igualadines. Mentrestant, al seu convent, s'hi va instal·lar una granja comunal i s'hi van habilitar menjadors i dormitoris d'Assistència Igualadina, obres aprovades en sessió de 16 de desembre de 1936 de la comissió permanent del Consell Municipal d'Igualada, amb un pressupost de 24.453,70 pessetes.²² Aquesta assistència per a persones necessitades era la Beneficència Igualadina, creada el 28 de febrer de 1932. Va continuar al mateix edifici fins al 6 de gener de 1940.²³

LA POSTGUERRA

Passada la Guerra Civil, es va procedir a la neteja del convent de les Germanes Josefines, que van retornar a Igualada el mes de març. Per celebrar el seu retorn i a la vegada honorar el seu patró, el dia de Sant Josep es va celebrar una missa

22. *Full Oficial del Consell Municipal d'Igualada*, 2-2-1937 i 11-3-1937.

23. *Igualada, boletín semanal*, 5-9-1942.

Fotografia de l'antiga església del convent de les Germanes Josefines, a Igualada (Arxiu Gavín, monestir de les Avellanes (AG), ref. G-2276-30)

a la capella provisional del convent: «*El próximo domingo, con motivo del regreso a su religioso hogar de las Hermanas Josefinas, se celebrará el santo Sacrificio de la misa en la capilla provisional del antiguo Convento de dichas religiosas. Igualada entera se congratulará del retorno de estas Hermanas que tan meritorios servicios han prestado a nuestra ciudad durante más de medio siglo*».²⁴

L'any 1942, la superiora de la comunitat, germana M. Dolors Juhé, va sol·licitar permís a l'ajuntament per reconstruir la capella del convent i, alhora, va demanar ajuda econòmica per reorganitzar els serveis d'assistència a malalts necessitats.²⁵ Llegim a la premsa: «*Nueva capilla: en el convento de las MM. Josefinas se están efectuando los trabajos de construcción de una nueva capilla, bajo la dirección del joven artista Miguel Llacuna*».²⁶

I el dia 10 de gener de 1943 es va inaugurar la nova església del convent. Es va construir més gran que l'anterior, que havia quedat destruïda. La vigília, a les 6 de la tarda, Mn. Amadeu Amenós va beneir la nova capella, l'altar i la campana, i es va fer una processó de trasllat del Santíssim des de la capella provisional fins a la nova. L'endemà, a les 8 del matí, hi va haver missa presidida pel P. Ramon Segalés, rector de l'Escola Pia. A dos quarts d'11, ofici solemne presidit per Mn. Andreu Ballús, rector de la Soledat, i homília predicada per Mn. Amadeu Amenós. La festa va acabar a la tarda amb el rés del rosari, l'exposició del Santíssim i el cant del Trisagi. El P. Carles de Barcelona, caputxí, hi va predicar i l'Schola Cantorum, dirigida pel mestre Joan Just, i el cor femení dirigit per Inés Casadesús van oferir els seus cants matí i tarda.²⁷

24. *Diario de Igualada*, 16-3-1939.

25. ACAN-AMI, llig. 1942. Ref. 776

26. *Igualada, boletín semanal*, 5-9-1942.

27. *Ibidem*, 9 i 16-1-1943.

Fotografia de l'antiga església del convent de les Germanes Josefines, a Igualada (Arxiu Gavín, monestir de les Avellanés (AG), ref. G-2276-32).

En aquesta notícia, però, no s'esmenta en cap moment la intervenció de Miquel Llacuna. No hi ha constància de com era el projecte i si va portar-se a terme.²⁸

El dia 14 d'abril de 1944, al matí, va tenir lloc la consagració del nou altar de l'església del convent per part de Mn. Amadeu Amenós, que portava la delegació del bisbe de Vic.²⁹

NOUS PROJECTES DE LA COMUNITAT

El maig de 1962, les Germanes Josefines van enviar una petició al bisbe de Vic per demanar

28. Pau Llacuna i Ortinez, *Miquel Llacuna i Alemany, la recerca del traç. 1915-1967*, Igualada, 2016, p. 158.

29. *Igualada, boletín semanal*, 6-4-1944.

permís per a la construcció d'una clínica, al costat mateix de la casa i administrada pel mateix institut de les Filles de Sant Josep. Aquesta clínica, a part de la cura de malalts, també tindria com a finalitat ser un asil per les germanes més grans. El projecte, però, no va tirar endavant. Aquesta petició la van fer perquè les Josefines havien treballat a les clíniques de la Pietat i La Boreal, i aconsellades pels mateixos metges que les portaven.

L'any 1966, el bisbe d'aquell moment, Dr. Ramon Masnou i Boixeda, va autoritzar una altra congregació de les Filles de Sant Josep a Igualada, després de rebre la petició de la superiora general. Aquesta nova comunitat es va fer càrrec de l'assistència als malalts de la Clínica Sant Josep, que es va inaugurar el dia 30 de juliol, després de tancar-se les clíniques La Boreal i de la Pietat.³⁰ Estava formada per la M. Alicia Garcia Ruiz, superiora, i les germanes M. Teresa López Elizalde (vicària), Carmen Tejero Santiago, Guadalupe Salido Navidad, María Alvaro Conde i Martina Abril Jorcano.³¹ Vivien en una residència a la mateixa clínica.

L'any 1968, a la segona quinzena d'octubre, van obrir al mateix edifici del carrer Roca una residència per a noies, a pensió completa.³²

LES GERMANES JOSEFINES DEIXEN EL CONVENT IGUALADÍ

Definitivament, el mes d'agost de 1971, la comunitat de Germanes Josefines van deixar el convent del carrer de Roca. La principal causa d'aquesta marxa va ser l'envelliment de les germanes i la manca de vocacions. La comunitat estava formada aleshores per dotze monges, però la majoria ja eren molt grans, i les que restaven

30. *Igualada*, 3-8-1966.

31. Arxiu Hijas de San José. Secretaria General, Madrid. Ref. A .E. Vic, llig. 523.

32. *Igualada*, 25-9-1968.

no podien donar l'abast per poder tenir cura de les més grans, del manteniment del convent, dels malalts i també de les noies que tenien en residència. Les Germanes de la clínica Sant Josep no van marxar, ja que era una comunitat diferent i residien en un edifici de la mateixa clínica.

L'última superiora de la comunitat d'Igualada va ser la germana Alicia Garcia, F.S.J.³³ Llavors l'edifici del carrer de Roca va quedar buit, malgrat els diversos contactes que es van fer amb altres ordes religiosos similars. Cal tenir present en aquest punt que els titulars de l'edifici, per voluntat del donant, «... *siempre estarán obligados a destinarlo a fines de beneficencia y caridad inspirados en la fe católica, apostólica y romana, debiendo a este objeto ponerse y obrar de acuerdo con el Cura Párroco de Santa María de esta ciudad...*».

Més endavant la planta baixa de l'edifici es va destinar a les dependències de Càritas, ja que, a causa de la remodelació que es va fer al carrer de Sant Josep i de l'expropiació de la part afectada de l'edifici, aquesta entitat va haver de deixar el seu antic local del Casal. Les noves dependències van inaugurar-se el 23 d'agost de 1972. Uns anys després, l'Arxiprestat Anoia Segarra va expedir també un contracte de cessió d'ús, a la congregació de les Germanes Carmelites de la Caritat – Vedrunes, de l'espai del segon pis i de la part lliure del primer pis.

FONTS I BIBLIOGRAFIA

- Arxiu Casa General «Hijas de San José». Madrid.
- ACAN, seccions AHMI, API. AFMI.
- Arxiu Gavín del Monestir de les Avellanés (AG).
- Biblioteca Central d'Igualada.
- M. Jesús Aguirre, FSJ, *El Taller en Cataluña. I Centenario de la muerte de Francisco J. Butiñá*, Madrid: Hijas de San José, 1998.
- M. Antònia Bisbal i Sendra i M. Teresa Miret i Solé, *Diccionari Biogràfic d'Igualadins*. Barcelona: Fundació Salvador Vives i Casajuana, 1986.
- Julia Butiñá Jiménez, Adela de Cáceres, M. Soledad Ezquerro, Josefina Gómez Charles i M. Teresa Valentines, *Cartas de Francisco Butiñá, s.j.* Publicat el 2005 per Siervas de San José i Hijas de San José en record del 150 aniversari de l'entrada del P. Butinyà a la Companyia de Jesús.
- M. Dolores del Castillo Álvarez-Cedrón, *Cent obres modernistes d'Igualada*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2000.
- Pau Llacuna i Ortínez, *Miquel Llacuna i Alemany. La recerca del traç 1915-1967*. Igualada: Ajuntament d'Igualada, 2016.
- I els periòdics locals *Llibertat*, *Semanario de Igualada*, *Diari d'Igualada*, *Full Oficial del Consell Municipal d'Igualada*, *Diario de Igualada i Igualada*.

JOAN FARRÉS I FLORENSA (Igualada, 1951) ha publicat els llibres *Reis d'Igualada... Nit d'il·lusió* (2003) i *A l'entorn del Sant Crist d'Igualada, cronologia de fets històrics, socials i religiosos (1590-2009)* (2010) i l'article «La maqueta del retaule de Santa Maria d'Igualada», a *Revista d'Igualada*, 51, novembre 2015. Ha col·laborat també en la publicació de *L'Escola Pia d'Igualada. Assaig històric (1732-2002)* (2006). És prior emèrit del Sant Crist i responsable de l'arxiu de la Comissió de la Cavalcada dels Reis. Forma part també dels Moixiganguers d'Igualada i és membre del consell de Càritas Arxiprestal Anoia-Segarra.

33. *Igualada*, 18-8-1971.

Dos elements que es conserven del convent de les GG. Josefines a Igualada: la cisterna, amb la data de 1914, i la majòlica amb la imatge de Sant Josep i el Nen Jesús, ambdues a l'hort de l'antic convent.